

**ΟΜΙΛΙΑ ΤΟΥ ΠΡΟΕΔΡΟΥ
ΤΟΥ ΠΑΓΚΥΠΡΙΟΥ ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ ΞΕΝΟΔΟΧΩΝ**

κ. ΧΑΡΗ ΛΟΪΖΙΔΗ

**ΕΤΗΣΙΑ ΤΑΚΤΙΚΗ ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ
29 ΜΑΪΟΥ 2007**

Θα ήθελα να σας καλωσορίσω στη φετινή Ετήσια Τακτική Γενική Συνέλευση του Παγκύπριου Συνδέσμου Ξενοδόχων και να σας ευχαριστήσω θερμά που μας τιμάτε με την παρουσία σας και μας δίνετε την ευκαιρία να καταθέσουμε τον δικό μας απολογισμό και το σοβαρό προβληματισμό μας για την πορεία του κυπριακού τουρισμού αλλά και να αναπτύξουμε το όραμα των Κύπριων ξενοδόχων για το μέλλον.

Σήμερα θα επιχειρήσω μια πολύ διαφορετική προσέγγιση. Σήμερα θα βγάλω το καπέλο του Προέδρου του Παγκύπριου Συνδέσμου Ξενοδόχων και θα περιορίσω στο ελάχιστο τις αναφορές μου στα συγκεκριμένα προβλήματα του κλάδου που εκπροσωπώ. Θα προσεγγίσω την κατάσταση του κυπριακού τουρισμού όχι μέσα από την οπτική της ξενοδοχειακής βιομηχανίας, αλλά μέσα από μια πολύ ευρύτερη και αντικειμενική διάσταση. Κι αυτό γιατί πιστεύω ακράδαντα ότι ο κυπριακός τουρισμός βρίσκεται σε ένα πολύ κρίσιμο σημείο. Και εάν - αυτή τη στιγμή - δεν καταφέρουμε, όλοι μαζί, να απαλλαγούμε από τις μυωπικές προσεγγίσεις, τις κλαδικές συμπεριφορές και τις νοοτροπίες του παρελθόντος θα χάσουμε κι άλλο έδαφος, θα μείνουμε ακόμη πιο πίσω. Και τότε θα είναι ακόμη πιο δύσκολο, πιο χρονοβόρο και σίγουρα πολύ πιο δαπανηρό να επανακάμψουμε.

Θέλω όμως να προλάβω το εκλεκτό αυτό ακροατήριο και να τονίσω με έμφαση ότι ούτε πανικοβαλλόμαστε, ούτε δραματοποιούμε καταστάσεις και πάνω απ' όλα δεν επιδιώκουμε να ξεκινήσουμε ένα παιχνίδι επίρριψης ευθυνών. Η προσέγγιση μας είναι εποικοδομητική, διακατέχεται από καλή βούληση και στοχεύει στο να εγκαινιάσει ένα σοβαρό διάλογο, που δεν θα πρέπει όμως να μείνει στα λόγια. Θα πρέπει άμεσα να περάσει στα έργα, γιατί αυτό απαιτεί η κατάσταση.

Ποια είναι όμως η κατάσταση του κυπριακού τουρισμού, όχι απλά σήμερα, αλλά τα τελευταία χρόνια;

Κύριε Πρόεδρε
Κυρίες και Κύριοι

Αν με βάση τα περσινά στοιχεία των τουριστικών αφίξεων κατέληγα στο άλφα ή βήτα συμπέρασμα θα είχατε κάθε δικαίωμα να χαρακτηρίσετε επιφανειακή και πρόχειρη την προσέγγιση μου. Οι τάσεις διαγράφονται διαχρονικά και δεν επαρκούν τα στοιχεία ενός ή και δύο μόνο ετών για να εξαχθούν ακριβή συμπεράσματα. Είναι ακριβώς γι' αυτό το λόγο που θέλω να πάμε μαζί πίσω, να διαπιστώσουμε ποια είναι η μεγάλη εικόνα που αναδύεται από τη μελέτη των στοιχείων των αφίξεων και των εσόδων από το 2000 μέχρι σήμερα.

Στον πίνακα που βλέπετε φαίνεται ξεκάθαρα ότι αντί να πηγαίνουμε μπροστά αγωνιζόμαστε να φτάσουμε εκεί που ήμασταν το 2000 και το 2001. Και όπως θα δούμε σε λίγο, δεν είναι μόνο ότι είμαστε μακριά από τις επιδόσεις του χθες, αλλά είμαστε και εξίσου μακριά από τους ίδιους τους στόχους που τέθηκαν στο Στρατηγικό Σχέδιο για τον Τουρισμό.

Στο σημείο αυτό θέλω να σημειώσω ότι για την ξενοδοχειακή βιομηχανία οι αφίξεις έχουν, εδώ και καιρό, πάψει να αποτελούν το δείκτη με τον οποίο μετρούμε τη θερμοκρασία του τουρισμού μας. Για τους ξενοδόχους, άλλο είναι οι αφίξεις κι άλλο οι διανυκτερεύσεις, αφού τρεις στις δέκα αφίξεις στην Κύπρο καταλήγουν σε τουριστικές επαύλεις και σε μη νόμιμα τουριστικά καταλύματα. Σύμφωνα με στοιχεία του ΚΟΤ, η μέση ετήσια πληρότητα των ξενοδοχείων μειώθηκε από το ήδη χαμηλό 43% το 2005 στο ακόμη χαμηλότερο 41% πέρσι.

Θα μπορούσε κάποιος να αντιτείνει ότι η πτωτική τάση των αφίξεων δεν συνιστά αυτόματα αρνητική εξέλιξη αφού στόχος μας είναι περισσότερα έσοδα μέσα από ποιοτικότερο τουρισμό. Ούτε όμως και στο δείκτη των τουριστικών εσόδων τα πράγματα είναι καλύτερα.

Στον πίνακα που βλέπετε διαπιστώνεται ότι σε πραγματικούς αριθμούς έχουμε απωλέσει 250 εκατομμύρια λίρες σε σχέση με το 2001. Αν μάλιστα υπολογίσουμε τον πληθωρισμό, η απώλεια είναι σημαντικά μεγαλύτερη.

Αυτές οι τάσεις ήταν στον ορίζοντα εδώ και χρόνια, γι' αυτό άλλωστε πολιτεία και ιδιωτικοί φορείς, έσπευσαν να χαράξουν ένα Στρατηγικό Σχέδιο για τον Τουρισμό, που είχε όραμα και στόχους. Για να ολοκληρώσουμε τη μεγάλη εικόνα του τουρισμού μας, θα πρέπει να δούμε πόσο κοντά ή μακριά είμαστε από τους στρατηγικούς στόχους, που εμείς οι ίδιοι θέσαμε.

Το πόσο μεγαλώνει, με συνέπεια μάλιστα, η ψαλίδα ανάμεσα στους στόχους για τις τουριστικές αφίξεις και την πραγματικότητα προκύπτει αβίαστα, όπως βλέπετε. Όχι μόνο δεν προσεγγίζουμε τους στόχους μας αλλά η απόκλιση από τον επιδιωκόμενο αριθμό αφίξεων ολοένα και μεγαλώνει. Γι' αλλού κινήσαμε, κι αλλού η ζωή μας πάει.

Αυτή, κυρίες και κύριοι είναι η μεγάλη εικόνα του κυπριακού τουρισμού μέσα από τους ψυχρούς, αλλά αδιαμφισβήτητους αριθμούς, όπως αυτοί καταγράφονται από τη Στατιστική Υπηρεσία και από τον ΚΟΤ. Η εικόνα αυτή όμως δεν θα μπορούσε να είναι ολοκληρωμένη εάν δεν δούμε τις τάσεις που καταγράφονται τουλάχιστον στους ανταγωνιστικούς μας προορισμούς. Δεν συγκρίνουμε πραγματικούς αριθμούς, είναι άλλα τα μεγέθη και στην Αίγυπτο και στην Τουρκία και στην Ελλάδα. Συγκρίνουμε όμως τάσεις.

Πάμε να δούμε ένα σύντομο οπτικό από την Αίγυπτο και εν συνεχεία τις αφίξεις στη χώρα αυτή από το 2001 μέχρι το 2005, τελευταίο έτος για το οποίο υπάρχουν επίσημα στοιχεία.

Για να παραφράσω μια ρήση που αφορά την εικόνα, μια γραφική παράσταση αξίζει όσο χίλιες λέξεις. Ας δούμε τώρα και τα στοιχεία των αφίξεων της Τουρκίας.

Όπως και στην περίπτωση της Αιγύπτου, οι αφίξεις και στην Τουρκία διπλασιάστηκαν μέσα σε μια πενταετία. Θα κλείσω την περιδιάβαση μας στον τουρισμό της ανατολικής Μεσογείου με την Ελλάδα, η οποία ναι μεν δεν απολαμβάνει τις ίδιες αλματώδεις αυξήσεις, αλλά πραγματικά έχει φέρει επανάσταση στην τουριστική βιομηχανία.

Η τουριστική πίττα στην περιοχή μεγαλώνει, διευρύνεται. Αυτό που συρρικνώνεται συνεχώς είναι το κομμάτι της Κύπρου. Απολαμβάνουμε ολοένα και μικρότερο κομμάτι σε μια ολοένα και μεγαλύτερη πίττα. Αυτή είναι η μεγάλη εικόνα, χωρίς ωραιοποιήσεις και χωρίς δραματοποιήσεις και κινδυνολογία. Πριν μπω στο δια ταύτα, στις εισηγήσεις του ΠΑΣΥΞΕ για το τι πρέπει να γίνει, θα ήταν πιστεύω χρήσιμο να δούμε τι έκαναν οι ανταγωνιστές μας, ποια μέτρα έλαβαν, ποιες καινοτομίες εισήγαγαν ώστε σήμερα να προηγούνται κι όχι να ακολουθούν.

Στην Ελλάδα, έχουμε ήδη το πετυχημένο μοντέλο των κρατικών και ευρωπαϊκών επιδοτήσεων που καλύπτουν μέχρι και το 50% των δαπανών για τουριστικές επενδύσεις. Πρόσφατα η Ελληνική Κυβέρνηση κατέθεσε νομοσχέδιο, που εγκρίθηκε με διακομματική πλειοψηφία επιδοτώντας με ποσό 146 εκατομμυρίων ευρώ τη δημιουργία ενός μεγαλεπήβολου τουριστικού έργου στη Μεσσηνία από ιδιώτη. Στην Αίγυπτο αυτού του είδους τα κίνητρα είναι ακόμη πιο γενναιόδωρα και φτάνουν μέχρι και την παραχώρηση δωρεάν κρατικής γης για τουριστική ανάπτυξη, σε ντόπιους και ξένους.

Τον περασμένο Φεβρουάριο στο 29^ο Ετήσιο Σεμινάριο του ΠΑΣΥΞΕ ο Περιφερειακός Διευθυντής Ανατολικής Μεσογείου της TUI Μεγάλης Βρετανίας, κ. Geoffrey Bezzina, εντόπισε τα κοινά στοιχεία στην τουριστική πολιτική των ανταγωνιστικών μας προορισμών στη δημιουργία θεματικών πάρκων, γηπέδων γκολφ και στη βελτίωση είτε υφιστάμενων υπηρεσιών, είτε στη δημιουργία νέων που αναζητούν οι τουρίστες όπως είναι οι υπηρεσίες spa, η αναβάθμιση των δωματίων, η δημιουργία αθλητικών εγκαταστάσεων και άλλες ποιοτικές βελτιώσεις. Και όλα, όπως σημείωσε, τα προσφέρουν σε τιμές που μπορεί να αντέξει σήμερα ο τουρίστας.

Αυτά έκαναν και συνεχίζουν να κάνουν οι ανταγωνιστές μας για να βελτιώσουν το προϊόν τους και να μπορούν να μεγαλώνουν και τη συνολική τουριστική πίττα, αλλά και το δικό τους εθνικό μερίδιο. Εμείς τι πρέπει να κάνουμε; Ως ΠΑΣΥΞΕ ουδέποτε περιορισθήκαμε στις διαπιστώσεις. Πάντοτε καταθέτουμε προτάσεις και εισηγήσεις - όχι αιτήματα, όπως πολύ λανθασμένα αφήνεται να νοηθεί ορισμένες φορές. Τι πρέπει να κάνουμε λοιπόν:

Το πρώτο που πρέπει όλοι όσοι εμπλέκονται στον τουρισμό να συνειδητοποιήσουμε είναι ότι πρέπει άμεσα να απαλλαγούμε από τη νοοτροπία του από μηχανής θεού. Πρέπει να πάψουμε να περιμένουμε ότι κάποιος άλλος θα κάνει τη δουλειά για 'μας ή ότι κάποιος άλλος θα κάνει την επένδυση και θα επωφεληθούμε και 'μείς. Ως ιδιωτικός τομέας συνειδητοποιούμε ότι δεν μπορούμε να τα περιμένουμε όλα από το κράτος. Αυτό όμως δεν απαλλάσσει το κράτος από τον ηγετικό, τον επιτελικό ρόλο που οφείλει να διαδραματίσει στον τουρισμό.

Το κράτος οφείλει να αναλάβει μια δυναμική δημιουργική πρωτοβουλία, φιλική προς τον τουρισμό και τους συντελεστές του. Να ηγηθεί της συμμαχίας με τον ιδιωτικό τομέα σε μια εκστρατεία με ταυτόχρονες δράσεις σε τέσσερις στοχευμένες κατευθύνσεις.

Κύριε Πρόεδρε

Κυρίες και Κύριοι

Πρέπει να δώσουμε κίνηση και στους τέσσερις τροχούς του οχήματος που λέγεται τουρισμός.

Ο πρώτος τροχός περιγράφεται άριστα από το καινούργιο σλόγκαν του ΚΟΤ: Κύπρος, το νησί για όλο το χρόνο. Πρέπει να καταπολεμήσουμε την εποχικότητα που πλήττει τον τουρισμό μας και προκαλεί διάβρωση στο σύνολο των αφίξεων του έτους.

Το 2006, αποτέλεσε έτος περαιτέρω συρρίκνωσης των τουριστικών αφίξεων τους χειμερινούς μήνες, με άμεσο αρνητικό αντίκτυπο στους πρώτους μήνες της καλοκαιρινής περιόδου. Αυτές ακριβώς είναι οι επιπτώσεις του φαινομένου της διάβρωσης. Και δυστυχώς τα στοιχεία για το πρώτο τρίμηνο του τρέχοντος έτους επιβεβαιώνουν τους φόβους μας πως το πρόβλημα επιδεινώνεται αφού είχαμε μείωση σχεδόν 4% στις τουριστικές αφίξεις έναντι της αντίστοιχης περιόδου του 2006 ενώ ο Απρίλιος σημείωσε μείωση της τάξης του 8%. Πιο ανησυχητική είναι η διαπίστωση πως σε σημαντικές αγορές μας, όπως η βρετανική και η γερμανική, η πτώση της τουριστικής κίνησης των χειμερινών μηνών τείνει να γίνει πλέον μόνιμο φαινόμενο. Κινδυνεύουμε

να σβήσουμε ως προορισμός από το χάρτη του χειμερινού τουρισμού. Αρκεί να σας αναφέρω πως ενώ το 1996 οι χειμερινές αφίξεις αντιπροσώπευαν το 24% του συνόλου, το ποσοστό αυτό περιορίστηκε στο αποκαρδιωτικό 16% το 2006.

Πώς καταπολεμούμε το φαινόμενο; Θα καταθέσω εν συντομία κάποιες εισηγήσεις:

- Παροχή κινήτρων σε ξενοδοχεία και άλλες τουριστικές επιχειρήσεις για να μένουν ανοικτά κατά τη διάρκεια του χειμώνα. Κίνητρα όπως:
 1. Μείωση φόρου κατανάλωσης για το πετρέλαιο θέρμανσης στο χαμηλότερο επιτρεπτό από την Ευρωπαϊκή Ένωση επίπεδο, που είναι 1,2 σεντ ανά λίτρο. Έχουμε ήδη το παράδειγμα της Ελλάδας όπου η Κυβέρνηση παραχωρεί στα ξενοδοχεία ποσό 120 ευρώ ανά μετρικό τόνο πετρελαίου θέρμανσης.
 2. Αναθεώρηση των χρεώσεων της ΑΗΚ στα πλαίσια της ανα-ισορρόπησης των τελών του Οργανισμού καθώς και την επιλογή της επιβολής χαμηλού συντελεστή ΦΠΑ στο λογαριασμό ρεύματος αντί του κανονικού 15% που ισχύει σήμερα. Μία τέτοια πρακτική συναντάται σε αρκετά άλλα κράτη μέλη της ΕΕ.
 3. Προσωρινή αναστολή, τη χειμερινή περίοδο, των τελών διανυκτέρευσης που επιβάλλει η Τοπική Αυτοδιοίκηση.
 4. Κίνητρα στις επιχειρήσεις ώστε να λειτουργούν ολόχρονα, και οι εργαζόμενοι να παραμένουν στις δουλειές τους. Το κόστος για τα κίνητρα αυτά κάλλιστα μπορεί να προέλθει από τη μη καταβολή του ανεργιακού επιδόματος, αφού οι εργαζόμενοι θα συνεχίσουν να εργάζονται και τη χειμερινή περίοδο.

Όσον αφορά τα αεροδρόμια,

1. Να ενθαρρυνθεί ο διαχειριστής των αεροδρομίων να εισαγάγει πολιτική ευέλικτης τιμολόγησης ώστε να υπάρχουν μειωμένα τέλη για τη χειμερινή περίοδο. Πρόκειται για ένα μέτρο που ευνοεί και τον τουρισμό, αλλά και το διαχειριστή μια και θα υπάρξουν περισσότερες

πτήσεις. Η Ελληνική Κυβέρνηση, κυρίες και κύριοι, μόλις πρόσφατα ανακοίνωσε ότι από τον Οκτώβριο μέχρι τον Μάρτιο μειώνει τα τέλη των αεροδρομίων κατά 50% για να υποβοηθήσει τον χειμερινό τουρισμό.

Επιπλέον, η Τοπική Αυτοδιοίκηση να προγραμματίσει τις εκδηλώσεις της ούτως ώστε στη διάρκεια της χειμερινής περιόδου να προσφέρονται στους ξένους τουρίστες ευκαιρίες ψυχαγωγίας, γνωριμίας με την κυπριακή κουλτούρα και παράδοση.

Ο δεύτερος τροχός που πρέπει να τεθεί σε κίνηση είναι ο εμπλουτισμός της υποδομής: Ο Πρόεδρος του Συνδέσμου Ελληνοκύπριων Τουριστικών Πρακτόρων, κ. Νόελ Ιωσηφίδης, στο 29^ο Σεμινάριο του ΠΑΣΥΞΕ μας σόκαρε όταν μας είπε ότι «ο τουρισμός είναι μόδα και η Κύπρος είναι τόσο ντεμοντέ». Δυστυχώς έχει δίκαιο.

- Η πολιτική για τη δημιουργία γηπέδων γκολφ δεν έχει ακόμη υλοποιηθεί σε ικανοποιητικό βαθμό .
- Κάθε χρόνο στην ομιλία μου χαρακτηρίζω το θέμα της δημιουργίας καζίνο, σαν την «πιο ταλαιπωρημένη ιστορία του κυπριακού τουρισμού». Χιλιάδες λίρες έχουν δαπανηθεί σε μελέτες και έρευνες, αλλά καμία πολιτική απόφαση δεν έχει ακόμη ληφθεί.
- Εκφράσαμε την ικανοποίησή μας για την ανάληψη των αεροδρομίων από το στρατηγικό επενδυτή, αλλά - χωρίς υπερβολές και ακρότητες - νιώθουμε ότι η Κυβέρνηση θα πρέπει να μελετήσει σοβαρά τις επιπτώσεις από την αύξηση των τελών και να συζητήσει τρόπους αντιστάθμισης των επιπτώσεων που οι αυξήσεις αυτές θα έχουν στην τιμή του τουριστικού μας πακέτου.
- Σε αντίθεση με τα αεροδρόμια, η δημιουργία νέων μαρίνων καθώς επίσης και σύγχρονου συνεδριακού κέντρου δεν παρουσιάζουν ελπιδοφόρα κινητικότητα. Ελπίζουμε ότι αυτή τη φορά θα έχουμε και έγκαιρη και αίσια κατάληξη.

Ο τρίτος τροχός που πρέπει να τεθεί σε κίνηση αφορά τις ξένες επενδύσεις. Προτού όμως μπω σ' αυτό το κεφάλαιο θα ήθελα να ανοίξω μια παρένθεση για να συγχαρώ την Κυβέρνηση συνολικά και τον Υπουργό Οικονομικών ειδικά για την οριστικοποίηση της ένταξης μας στην ευρωζώνη. Μια εξέλιξη που προσδοκούμε πως θα επιδράσει θετικά και στην ξενοδοχειακή βιομηχανία.

Τρία χρόνια μετά την ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση, που αποτέλεσε την πιο ελπιδοφόρα προοπτική για την κατοχύρωση του ειρηνικού μέλλοντος για τους πολίτες της χώρας, μέσα σε συνθήκες ασφάλειας και ευημερίας, ήρθε η πρόσφατη ανακοίνωση των Βρυξελλών που άνοιξε την πόρτα για προσχώρηση μας στη ζώνη του ευρώ από τον προσεχή Ιανουάριο. Ως ΠΑΣΥΞΕ καλούμε τα μέλη μας, αλλά και όλες τις επιχειρήσεις του τουριστικού τομέα, να προετοιμασθούν έγκαιρα και σωστά όχι μόνο για να ανταποκριθούν στις προκλήσεις του μεγάλου αυτού εγχειρήματος, που φέρνει τη χώρα μας στον πυρήνα των ευρωπαϊκών εξελίξεων, αλλά και για να αδράξουν τις ευκαιρίες που η εισαγωγή του ευρώ διανοίγει για τις τουριστικές και ειδικά τις ξενοδοχειακές επιχειρήσεις.

Η ένταξη μας στην ευρωζώνη, κυρίες και κύριοι, πρέπει να λειτουργήσει ως κινητήριος μοχλός που θα προσελκύσει ξένες επενδύσεις στην τουριστική βιομηχανία. Επενδύσεις δημιουργικές και έξυπνες, που προσθέτουν αξία στο τουριστικό μας προϊόν. Και όταν λέω έξυπνες επενδύσεις εννοώ ότι θα πρέπει να στοχεύσουμε την προσέλκυση συγκεκριμένων ξένων επενδύσεων, όπως για παράδειγμα των πολυεθνικών τουριστικών ομίλων, που διακινούν εκατομμύρια τουρίστες κάθε χρόνο. Είναι απόλυτα φυσιολογικό ότι οι Όμιλοι αυτοί έχουν συμφέρον να διοχετεύσουν τουρισμό στους προορισμούς όπου και οι ίδιοι έχουν επενδύσεις, είτε σε ξενοδοχεία, είτε σε αεροπορικές εταιρείες, είτε ακόμη και σε εταιρείες τουριστικών λεωφορείων, ταξιδιωτικών γραφείων, ηλεκτρονικών κρατήσεων και αλλού.

Έχουμε τη γνώμη πως υπάρχει μεγάλο περιθώριο βελτίωσης μέχρι να διαμορφώσουμε το θεσμικό εκείνο περιβάλλον που θα ενθαρρύνει ξένες επενδύσεις σε όλο το φάσμα της τουριστικής βιομηχανίας. Ως ΠΑΣΥΞΕ συγχαίρουμε τον Υπουργό Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού για την

πρόσφατη δημιουργία του θεσμού της μονοθυριδικής πρόσβασης, που στοχεύει στη διευκόλυνση και απλοποίηση των γραφειοκρατικών διαδικασιών για ξένες επενδύσεις στην Κύπρο.

Ο τέταρτος τροχός, κυρίες και κύριοι, είναι αυτονόητος και χιλιοειπωμένος, αλλά δυστυχώς δεν έχουμε καταφέρει ακόμα να τον θέσουμε σε κίνηση. Έχω ήδη μιλήσει για τη συμμαχία κράτους και ιδιωτικού τομέα διότι πιστεύω πως ούτε μόνο του το κράτος ούτε μόνοι τους οι ιδιώτες μπορούμε να πετύχουμε. Είναι τέτοιο το μέγεθος της κυπριακής αγοράς, αλλά συνάμα είναι τόσο εξειδικευμένη πλέον η τεχνογνωσία που απαιτείται στον τουρισμό, που μαζί μπορούμε πολλά και ξεχωριστά μπορούμε ελάχιστα.

Αυτή λοιπόν η συμμαχία αποτελεί την αφετηρία κάθε προσπάθειας για αναβάθμιση του τουριστικού μας προϊόντος και για ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας μας. Μέσα από αυτή τη συνεργασία και όχι ασφαλώς την αντιπαλότητα, θα εξευρεθούν λύσεις στα πλείστα προβλήματα, προς όφελος όχι μόνο της τουριστικής βιομηχανίας αλλά της οικονομίας στο σύνολο της.

Σε ποιους τομείς μπορεί η συμμαχία αυτή να έχει αποτελέσματα, χειροπιαστά και άμεσα;

Θα ξεκινήσω με ένα παράδειγμα που αποδεικνύει περίτρανα τα αποτελέσματα που μπορεί να φέρει αυτή η συμμαχία όταν λειτουργεί σωστά. Μετά την ένταξη μας στην Ευρωπαϊκή Ένωση, αντιμετωπίσαμε ένα σοβαρό πρόβλημα στην παραχώρηση θεωρήσεων διαβατηρίων σε πολίτες της Ρωσίας και των άλλων χωρών της Κοινοπολιτείας Ανεξαρτήτων Κρατών. Συνεργασθήκαμε με τον ΚΟΤ και το Υπουργείο Εξωτερικών και βρήκαμε λύσεις. Μπορεί να μην ήταν οι τέλειες λύσεις, αλλά ανατρέψαμε τα δεδομένα και ήδη φέτος - για τρίτη συνεχόμενη χρονιά - θα έχουμε αυξημένους αριθμούς τουριστών από τη Ρωσία. Για τη συμβολή του στην προσπάθεια αυτή τιμούμε σήμερα τον πρώην Γενικό Διευθυντή του Υπουργείου Εξωτερικών, κ. Σώτο Ζακχαίο.

Δυστυχώς δεν ήταν σε όλους τους τομείς η συνεργασία τόσο καλή και τόσο αποδοτική. Θέλω να αναφερθώ σε ένα θέμα που απασχολεί και την επικαιρότητα πρόσφατα και αφορά τα κίνητρα απόσυρσης και αναβάθμισης

τουριστικών κλινών. Πρώτα απ' όλα θα ήθελα να θυμίσω σε όλους ότι η κύρια θέση του ΠΑΣΥΞΕ ήταν υπέρ των κινήτρων αναβάθμισης διότι αυτά αναβαθμίζουν το τουριστικό μας προϊόν, αυτά συμβάλλουν στην επίτευξη των στρατηγικών μας στόχων. Η απόσυρση συμβάλλει περισσότερο στην απομάκρυνση ακατάλληλων κλινών και λιγότερο στη βελτίωση του προϊόντος. Μέχρι σήμερα κίνητρα αναβάθμισης δεν έχουμε δει και πολύ πρόσφατα μπήκαμε σε τελικό διάλογο με τον Υπουργό Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού για τα κίνητρα απόσυρσης. Αυτή η αδικαιολόγητη καθυστέρηση έχει δημιουργήσει τετελεσμένα, τα οποία εάν δεν αντιμετωπισθούν άμεσα και αποτελεσματικά θα προκαλέσουν περαιτέρω προβλήματα στη διεθνή φήμη της Κύπρου, ως προορισμός.

Άφησα για το τέλος ένα ιδιαίτερα λεπτό πρόβλημα, το οποίο η συμμαχία κράτους και ιδιωτικού τομέα κατάφερε μέχρι πρόσφατα να αντιμετωπίσει, αλλά δυστυχώς το πρόβλημα αυτό συνεχώς διογκούται. Σε λίγες μέρες από σήμερα, σύμφωνα με τον τουρκοκυπριακό Τύπο, ανοίγει τις πύλες του το μεγαλύτερο ξενοδοχείο πέντε αστέρων στην Κύπρο, στην κατεχόμενη Βοκολίδα.

Δυστυχώς τα τελευταία χρόνια - παρά τις προσπάθειες όλων μας - η παράνομη τουριστική ανάπτυξη στα κατεχόμενα εντείνεται, καταπατώντας κάθε αρχή δικαίου και προσλαμβάνει τη μορφή μίας σημαντικής αύξησης κλινών, τόσο με την ανέγερση εκατοντάδων παραθεριστικών κατοικιών όσο και με τον προβλεπόμενο υπερδιπλασιασμό της δυναμικότητας, αλλά και της ποιότητας των ξενοδοχείων, όπως βλέπετε στις φωτογραφίες. Υπολογίζεται πως στις κατεχόμενες περιοχές ο αριθμός των ξενοδοχειακών κλινών θα φτάσει στην επόμενη τριετία στις 30.000 περίπου.

Αυτή η σημαντική αύξηση τουριστικής υποδομής συνοδεύεται, αλλά και τροφοδοτείται, από μία ολοένα και μεγαλύτερη εκδήλωση ενδιαφέροντος από το εξωτερικό για τις κατεχόμενες περιοχές μας. Την όλη εικόνα ενισχύει η καταγραφόμενη αυξητική τουριστική κίνηση προς την Τουρκία, εξέλιξη που, σύμφωνα με δημοσιεύματα του τουρκοκυπριακού Τύπου, συνοδεύεται από συμφωνίες μεταξύ Τούρκων και τουρκοκύπριων τουριστικών πρακτόρων για παράνομη διοχέτευση τουριστών από την Τουρκία προς τα κατεχόμενα.

Αντιλαμβάνομαι ότι το θέμα της τουριστικής ανάπτυξης των κατεχομένων είναι πολυδιάστατο και επηρεάζει θέματα πολύ πιο κρίσιμα από τον τουρισμό, αλλά πρέπει να μας απασχολήσει ακόμη πιο σοβαρά και ακόμη πιο οργανωμένα και ως κράτος και ως ιδιώτες.

Κύριε Πρόεδρε

Κυρίες και Κύριοι

Η εικόνα του κυπριακού τουρισμού δυστυχώς άρχισε να ξεθωριάζει. Μπορούμε να αναλώσουμε το χρόνο και την προσπάθεια μας να ψάχνουμε τους υπαίτιους, να επιρρίπτουμε ή να αποφεύγουμε ευθύνες, αλλά αυτός είναι δρόμος που οδηγεί μόνο σε αδιέξοδα.

Ως ΠΑΣΥΞΕ επιλέγουμε τον άλλο δρόμο, αυτόν της δημιουργικής ανάκαμψης. Πρέπει όμως να κινηθούμε άμεσα, συλλογικά και δυναμικά. Πρέπει, κυρίες και κύριοι, να δώσουμε κίνηση και στους τέσσερις τροχούς του τουρισμού μας,

- Τον εμπλουτισμό του προϊόντος
- Την προσέλκυση στοχευμένων ξένων επενδύσεων
- Την καταπολέμηση της εποχικότητας και
- Την επίτευξη της μεγάλης συμμαχίας κράτους και ιδιωτικού τομέα.

Τα τελευταία 30 χρόνια η τουριστική Κύπρος πέτυχε πολλά, αποτέλεσε παγκόσμιο παράδειγμα. Ξέρουμε και μπορούμε να ανατρέψουμε τα δεδομένα.

Κλείνοντας, επιθυμώ να ευχαριστήσω και δημόσια τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας για το προσωπικό του ενδιαφέρον για τα θέματα του τουρισμού, τον αρμόδιο Υπουργό κ. Αντώνη Μιχαηλίδη, την Κυβέρνηση ως σύνολο, τις Επιτροπές της Βουλής και ιδιαίτερα την αρμόδια Επιτροπή Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, τον Πρόεδρο και τα στελέχη του ΚΟΤ, το ΚΕΒΕ, την ΟΕΒ, τις ηγεσίες του Συνδέσμου Ταξιδιωτικών Πρακτόρων και του ΣΤΕΚ, τις Αεροπορικές Εταιρείες και την Hermes Airports, τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, τις Συντεχνίες ΣΕΚ, ΠΕΟ και ΔΕΟΚ, τους Συνδέσμους Διευθυντών Ξενοδοχείων ΠΑΣΥΔΙΞΕ και ΗCΙΜΑ, για τη συνεργασία που επέδειξαν για αντιμετώπιση των προβλημάτων της τουριστικής μας βιομηχανίας.

Θερμές ευχαριστίες θα ήθελα να απευθύνω και προς τους φίλους δημοσιογράφους και τα μέσα μαζικής επικοινωνίας, που συμβάλλουν στην προώθηση του τουρισμού τόσο με την προβολή των θετικών ενεργειών και της Κύπρου όσο και με την καλοδεχούμενη κριτική τους.

Ταυτόχρονα θα ήθελα να ευχαριστήσω τους συνεργάτες μου, τα Μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, το Γενικό Διευθυντή, τη Γραμματεία και τα Μέλη του Συνδέσμου για τη συμπαράστασή τους στο δύσκολο έργο και αποστολή που έχουμε αναλάβει.

Πάνω απ' όλα όμως, θα ήθελα να ευχαριστήσω τους συμπατριώτες μας για τη μεγάλη ανταπόκριση τους στη συλλογική μας προσπάθεια ανάπτυξης του εσωτερικού τουρισμού και να τους διαβεβαιώσω ότι, ο ΠΑΣΥΞΕ και τα μέλη του θα εντείνουν τις προσπάθειες τους για ακόμη περισσότερες και ακόμη καλύτερες προσφορές.

Σας ευχαριστώ.